

Tisztelt Fővárosi Választási Bizottság!

- a 12. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság útján -

Alulírott ... (személyes adatok) és a Political Capital Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban Political Capital; székhely: 1037 Budapest, Bokor utca 1-3-5., telefaxszám: (1) 242-2913, e-mail cím: info@politicalcapital.hu) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 79. §. (1) és (2) a pontja alapján

fellebbezéssel

élünk a 12. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottságnak a Political Capital és ... magánszemély által 2009. január 10-én benyújtott kifogást elutasító határozata ellen (36/2009. (I.11.) számú határozat, illetve a megjegyzésben megjelölt határozat (továbbiakban: OEVB határozat).

Az OEVB határozata jogszabálysértő, mert a Bizottság nem állapította meg a jogsértés tényét, azaz az egyenlő választójog elvének sérelmét és nem semmisítette meg a Budapest 12. számú választókerületben zajló időközi választási eljárást, annak ellenére, hogy alapvetően csorbul az egyik legalapvetőbb választásra irányadó rendelkezés, az Alkotmány 71. § (1) pontjában lefektetett egyenlő választójog elve.

Kérjük a tisztelt Fővárosi Választási Bizottságot, hogy a Ve. 81. §. (4) b) pontja alapján változtassa meg az OEVB határozatát és állapítsa meg az egyenlő választójog elvének sérelmét és semmisítse meg a választási eljárást. Amennyiben a Választási Bizottság, úgy ítélné meg, hogy a választási eljárás megsemmisítése aránytalanul csorbítaná a választási eljárásban részt vett választópolgárok alapvető jogait, tekintsen el a választási eljárás egészének megsemmisítésétől és állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, azaz az egyenlő választójog alkotmányos alapelv sérelmét.

Indokolás

Magánszemély és a Political Capital 2009. január 10-én kifogást nyújtott be a 2009. január 11-re kitűzött időközi országgyűlési választáshoz kapcsolódó a helyi választási iroda vezetője által lezárt és hitelesített névjegyzékek ellen arra hivatkozással, hogy a névjegyzékek lezárása és hitelesítése olyan választókerületi beosztásra vonatkozó szabályok alapján kerültek megállapításra, amelyek sértik az Alkotmány 71. § (1) bekezdésében lefektetett egyenlő választójog alkotmányos alapelvét. Az Alkotmány 71. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „Az országgyűlési képviselőket, az Európai Parlament képviselőit, a helyi önkormányzati képviselőket, valamint a polgármestert és a fővárosi főpolgármestert a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják”. A választójog egyenlősége olyan követelmény, amely minden demokratikus választás alapelve. A Ve. 9. § (1) bekezdése kimondja: „A választókerületeket úgy kell kialakítani, hogy választókerületenként a lakosság száma megközelítőleg azonos legyen.” A Ve. 77. § (1) pontja kimondja „kifogást a választásra irányadó jogszabály illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat.” Az alkotmányban rögzített egyenlő választójog elve az egyik legalapvetőbb választásra irányadó rendelkezés.

Az egyenlő választójog sérelmének megállapítását kértük az Országos Egyéni Választókerületi Bizottságtól (továbbiakban OEVB), de a Bizottság eljárása az alapjogi probléma vizsgálatára nem terjedt ki, kérelmünket érdemben nem tárgyalta, azt „jogszabálysértés hiányában” elutasította. A választókerületi beosztásra vonatkozó rendelkezések, amelyek alapján a helyi választási iroda vezetője megállapítja a névjegyzéket (a választókerületbe tartozó választópolgárok számát), sértik az Alkotmányban rögzített egyenlő választójog elvét, tehát jogszabálysértőek.

Egyrészt azért, mert a Budapest 12. számú választókerületben lakó választópolgárok szavazatának súlya több mint kétszerese a Pest megye 8. számú (Érd) választókerületben lakó választópolgárok szavazatához képest.

Tehát ma Magyarországon vannak olyan választókerületek, amelyek több mint kétszeres eltérést mutatnak a névjegyzékbe vett választópolgárok száma szempontjából. Az Alkotmánybíróság a 22/2005. (VI.17.) határozatában egyértelműen kimondta, hogy *[a] kétszeres eltérés olyan különbséget eredményez az egyenlő választójog második eleme, a választópolgárok különböző közösségeihez tartozó személyek szavazatának súlya között, hogy az ellentétes az alkotmányos általános (54. § (1) bekezdés; 70/A. § (1) bekezdés) és speciális (71. § (1) bekezdés) egyenlőségi szabályaival. Ilyen esetben a választásra jogosultak száma közötti eltérés olyan nagy mértékű, hogy azt semmiféle indok nem teheti alkotmányosan elfogadhatóvá*.¹ Ha ez a mértékű aránytalanság ellentétes az Alkotmány 71. § (1) pontjában rögzített egyenlő választójog elvével és alkotmányosan nem elfogadható, akkor az jogszabálysértő.

Az OEVB elutasító határozatában arra hivatkozott, hogy a Ve. 152. §-a szerint az egyéni választókerületek területének a meghatározása a Kormány hatásköre, a helyi választási iroda vezetője csak a hatályos jogszabályok alapján állapította meg a névjegyzéket. Mi azonban a névjegyzék megállapításának alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket sérelmeztük.

Kifogásunkban előadtuk, hogy ma Magyarországon nem csupán a választókerületek fent részletezett aránytalansága miatt sérül az egyenlő választójog elve, hanem azért is, mert az Országgyűlés nem teremtette meg az egyenlő választójog érvényesüléséhez szükséges garanciákat, jogszabályi feltételeket. Tehát nincs ma olyan törvényi rendelkezés, amely meghatározná a választókerületek területének módosítására irányadó szabályokat. Súlyos probléma, hogy a hatályos szabályok szerint jelenleg a Kormány hatáskörébe tartozik az egyéni választókerületek területének meghatározása. Arról azonban egyetlen jogszabály sem rendelkezik, hogy a népességmozgások miatt szükséges területmódosításokat milyen szempontok szerint kellene végrehajtani.

A megfelelő választókerületi arányosítások hiányában viszont az egyenlő választójog elve sérül, mert számos választókerületben – például Pest megye 8. sz. (Érd) választókerületben – a választópolgárok szavazatának súlya kevesebb mint fele annyit ér, mint a Budapest 12. számú választókerületben lakóké. Ez az eltérés évről évre folyamatosan nő, egyre inkább torzítva a választókerületek közötti arányokat. Megjegyezzük, hogy a 2006. április 9-i adatokhoz képest mára a Budapest 12. számú választókerületben lakó választópolgárok száma 688 fővel tovább csökkent.

---

¹ 22/2005. (VI.17.) AB Határozat, II.4.3.

A sokat idézett 22/2005. (VI.17.) AB határozat kimondja, hogy alkotmányjogi szempontból aggályos, „ha a Kormány megfelelő törvényi korlátok nélkül határozhatja meg a választókerületek területét”. Törvényi szinten kell, hogy megjelenjenek azok a lényeges garanciák, amelyek körülhatárolják a Kormány és az Országgyűlés mozgásterét, és biztosítják az Alkotmányban lefektetett egyenlő választójog elvének érvényesülését. Az Országgyűlés alkotmányellenes helyzetet idézett elő azzal, hogy nem teremtette meg az „*egyenlő választójog alapelvéből következő alkotmányossági követelmények érvényesülését biztosító jogszabályi feltételeket*.” Tehát a választókerületekre vonatkozó jelenlegi szabályozás jogforrási szintje is aggályos, jogszabálysértő. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 2. § (c) pontja értelmében „*az Országgyűlés törvényben állapítja meg az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit, ezek feltételeit és korlátait, valamint érvényre juttatásuk eljárási szabályait*”. Ma viszont Magyarországon nincs megfelelő törvényi szabályozás az egyenlő választójog elvének maradéktalan érvényesítésére. Jelenleg egy 1990 óta hatályos minisztertanácsi rendelet (2/1990. (I.11.) MT rendelet) szab korlátokat az egyenlő választójog érvényesülésének illetve a Ve. 152. §-a megfelelő törvényi garanciák nélkül ad felhatalmazást a kormánynak a választókerületek területének meghatározására, azaz egy alapjog érvényesülésének esetleges korlátozására (feltételeire és korlátaira). Tehát a hiányos és nem megfelelő jogforrási szinten lévő szabályozás miatt is sérül az Alkotmányban rögzített egyenlő választójog. Egyértelmű tehát, hogy az egyenlő választójog elvének érvényesüléséhez szükséges a választókerületeket időről időre a népességmozgásokhoz arányosítani és az arányosításra vonatkozó szabályokat törvényi garanciákkal körülbástyázni.

Az egyenlő választójog érvényesülésére vonatkozó nemzetközi iránymutatásokra az OEVB-hez előterjesztett kifogásunkban felhívtuk a figyelmet. Az ott előadottakat az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának egyik releváns döntésének példájával egészítjük ki. Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a *Mátyus kontra Szlovákia*² ügyben megállapította a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 25-ik cikkében szabályozott egyenlő választójog sérelmét a kirívóan egyenlőtlen választókerületi aránytalanságok miatt. Egy képviselői mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatok száma kirívóan aránytalan volt az egyes választókerületekben. Volt olyan választókerület, ahol egy képviselői helyről 200, míg más kerületben 1400 választópolgár döntött. Bár a Bizottság kimondta, hogy a választások eredményének megsemmisítése nem jelentene megfelelő jogorvoslatot, különösen úgy, hogy a választójogi sérelem az egyenlőtlen és aránytalan jogi szabályozásból fakadt, a választójog sérelmének megállapítása intő jel az államnak arra nézve, hogy a jövőben kötelessége lesz az ilyen jogsérelmek megelőzése.

* * *

A fentiek alapján kérjük a T. Fővárosi Választási Bizottságot, hogy érdemben bírálja el kérelmünket és változtassa meg az OEVB határozatát, állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, azaz az egyenlő választójog sérelmét. Az egyenlő választójog sérelmének megállapítása a fentebb idézett Mátyus kontra Szlovákia ügyben hozott döntéshez hasonlóan intő jel lehetne a jogalkotónak arra, hogy a mulasztásos alkotmánysértő állapotot orvosolja, mihamarabb

---

² Mr. István Mátyus v. Slovakia, Communication No.923/2000, U.N. Doc. A/57/40 (Vol. II) at 257 (2002).

tegyen eleget kötelezettségének és alkossa meg az egyenlő választójog érvényesüléséhez szükséges törvényi garanciákat.

Kérjük a T. Választási Bizottságot, hogy magánszemély nevét és személyes adatait kellő körültekintéssel kezelje, azokat ne hozza nyilvánosságra. A Political Capital természetesen minden tekintetben vállalja a nyilvánosságot, hiszen a kifogásban leírtak teljes mértékben egyeznek a Political Capital által már több fórumon, illetve a sajtóban is megjelentetett állásponttal.

A jelen fellebbezésünkben előadottakon túl fenntartjuk a kifogásban megfogalmazottakat.

Megjegyzés: a magánszemélyre vonatkozó OEVB határozatot a helyi választási iroda vezetőjének tájékoztatása szerint határozatkiegészítésként kapjuk meg január 14-én. Mivel tartalma megegyezik a Political Capitalnek kézbesített határozattal, ez nem befolyásolja az általunk benyújtott fellebbezést.

Budapest, 2009. január 13.

Tisztelettel:

magánszemély

Political Capital Szolgáltató Kft.